

Early Grade Reading Assessment, Dwe më Aparacël, Mwaka 2016
Papara Otino më Dök iyi Apeny

LEBLANGO

Dec kede Cîk pî danö amë atëllo peny:

Dec i wiewie:

Pîre tæk më bedo kede cuny ogöny më tic kede otino amë obino penynyo, kun itio kede yoo a yot më lok kede otino i yore amë yomo yii atin (nën apor ipî). Atin myero nën peny ipî kan kom acalo tuku më yommo yîë akaka nënnö bala gîn amë obedo tic atëk. Pîre tæk më kwannö KÊKÊN dul amë tye ogürö i bökci i dwön amalo momot dök a bër.

Ibuto abër. Nyiŋa.....Yin nyiŋi obedo ŋa? 1.Itwërö kobba kop i komi kede jö paco wu? [Kür agammërë; ka atinkwan pe amitto gammö, wot i peny më aryö. Ënto ka atin tye agönya më gammö wot okö i peny më yee dwön i pîŋ kan]. **2. Imarö timmö ŋö ka pe itye i cukul?**

Amitto kobbi kop a nök a kwakö danö amë an abedo. [Namma kede mwaka otinö na; leyi opitö paco; tuku; kede ën okënë.]

Yee më Dwön

- Wëk akobbi ŋö okela kan tin. An atio karacël kede Eryonjet më Mango Tree dök otye omitö nian kit amë otinö pwonyo kede kwan. Yin wan okwanyi ikin otino okënë abono kopporo dök okënë iyë, bala kit amë jö kwanyo kede alulu.
- Wan omittö köny amë yaa i boti. Ënto ka pe imittö bedo i tuku man itwërö giti wëkkö.
- Wan otukko tuku më kwan. Abino kwayi më kwannö nukuta apapat, nyigkop kede icina mörö a titidi dwön amalo.
- Kun atio kede cawa-ni, abino nënnö dakika adii amë itero më kwannö.
- Man obedo tuku kékên daŋ pe obino ketto ikom makci ni më cukul kan.
- Köŋ dök anwo ni, pe giti itwërö bedo i kwan man ka pe imittö. Ka doŋ ocakö okö, ka pe imittö gammö apenynyörö, bal pe.
- Nyo itye kede apenynyörö? Iye ni omeddë anyim?

Gwët bokci ka oyee më gammö peny:

☐ EE

(Ka pe oye gammö, pwö atin eka itë kobo bot atin okënë, kun itio kede papara acël man)

Date of Assessment	
Enumerator's Name	
Enumerator's ID	
School Name	
School Code	
Class Teacher's Name	
Level (P1, P2...)	
Class	☐ Stream A ☐ Stream B
Pupil's Name	
Pupil's ID	
Pupil's Age	
Pupil's Gender	☐ Boy(1) ☐ Girl(2)
Time Started	

Bër atëk! Omëddë anyim.

Dul më 1. Dec më nyiñ nukuta

Nyut atin papara amë nukutae më Lëblaño tye iyë. Kob nî:

Man pot buk amë oporj kede nukutae më Lëblaño. Tîm bër ikobba NYÏÐ nukuta amë iñeo ducu—pe ikob dwön gî ëntö kob nyiñ gî.

Më aporere, nyiñ nukuta nî [cîmA] obedo “A”

Köñ otëm pwonyere: kobba köñ nyiñ nukuta nî [cîmB]:

Ka atin ogamö kakarë, kob nî: Bër, nyiñ nukuta-no obedo “BAA.”

Ka atin pe ogamö kakarë, kob nî: nyiñ nukuta-no obedo “BAA.”

Aman tëm ën okënë: kobba nyiñ nukuta nî [cîmL]:

Ka atin ogamö kakarë, kob nî: Bër, nyiñ nukuta-no obedo “LAA.”

Ka atin pe ogamö kakarë, kob nî: nyiñ nukuta-no obedo “LAA.”

Iniañ gin amë myero itim?

Ka akobo nî “caki”, tîm bër ituc nyiñ nukuta magi oyotoyot kede diro. Cak i kan eka itë mëddë kede kitti.

[Cîm nukuta më acël i rek iñe apor amë imiö eka itë lübbö cîñi ikom nukuta ducu amë tye irek]. Ka inwoño nukuta amë pe iñeo, akobbi nyiñë. Ka pe, an alîñ alîña eka atë winynyo kit amë yin itucco nyiñ gî kede. Iyübërë? Cakî.

*Cak pimmo cawa ka atin ocakö kwannö nukuta më acël. Lüb kom nukuta kede alam kalo ni kun igirö kom nukuta amë pe okobo kakarë kede agir më(1).Kwan gin amë atin oyikö ikome nî nwoño otyeko. Ka doñ igirö agam amë atin oyikö ikome nî pe otyeko, gür nukuta man itë mëddë anyim. **Lîñ itii**, nîkwanynyö ka imiyö agam bala kitti: ka atin orii pî cëkën 3, tuc nyiñ nukuta man, cîm dök nukuta okënë a lübü ite kobo nî “**Mëddë anyim.**” Gîr nukuta amë yin itucu bot atin nî nwoño pe otyeko.*

*Ka atin otucu kit amë nukuta winyere kede, akaka kobbo nyiñë, tuc nyiñ nukuta man eka itë kobbo nî: [“**Kob NYÏÐ nukuta-nî**”]. Kodi miyö tam man itwero tîmmö ka icël këkën ikarë më kwan man.*

IDE CËKËN 60 KOB NÏ, “cuñ. ”Gür nukuta amë okobo më agikki kede gür më (1).

Cik më wëkkö kwan cön: *Ka atin opoto nukuta ducu i layin më acël, kob nî “**Apwöyö!**”, wëk kwan man okö, gwët bökcî amë tye i tërë piñ, eka itë mëddë anyim kede kwan olübö.*

Apor: A b L

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
O	E	c	i	M	ñ	a	d	n	u	(10)
L	Ny	r	o	k	P	T	e	g	b	(20)
Ë	I	w	a	N	U	R	ñ	t	j	(30)
ny	p	B	y	ï	C	m	Ö	K	W	(40)
o	D	Ü	k	n	b	A	Y	ë	r	(50)
n	G	a	ö	t	I	i	L	J	U	(60)
ñ	o	g	A	d	N	k	e	Ï	T	(70)
R	ny	B	l	w	ü	P	c	K	O	(80)
p	G	I	M	y	a	D	m	u	ë	(90)
E	ö	Y	C	Ny	r	ï	W	t	b	(100)

Cawa amë odoñ ikom cëkën 60 iyoñe tyekko kwan man (wel namma më CËKËN):

Gwët bokci man ka kwan ogik i yoo piën atin onwoño pe kede agam pî nyiñ nukuta mörö këkën i layin më acël.

Dul më 2. Deyo winynyo nukuta më akwökwön

Man PE obedo kwan amë opimo cawa iyë, dan **PE TYE PAPARA MÖRÖ MË AKWANA ATÏN**. Kwan iryö i dwön amalo nyigkop acëlacël, eka itë mïyo atin nwöyö lwoŋŋo dwön nukuta më acël amë tye i nyigkop magi .Poyo më lwoŋŋo a bër kit amë nukuta magi winyere kede: /p/,pe“puh”onyo “pa. ”Kob nï:

Man obedo kwan më winynyo dwön nukuta më acakki i nyigkop. Amitto nï ikobba dwön nukuta amë ocakö i nyigkop acëlacël. Më aporere, i nyigkop më “pol”, dwön nukuta më acël obedo “/p/”. I kwan man, amittö nï ikobba dwön nukuta më acël amë iwinynyo i nyigkop acëlacël. Abino kobbo nyigkop acëlacël iryö. Winy nyigkop man, ëka itë kobba dwön nukuta më acël iyë.

Köŋ otëm pwonyere. Dwön nukuta mënë amë icakö winynyo i “moggo”. “Moggo.”

[Ka atin ogamö kakarë, kob nï]: **Bër atëk, dwön nukuta amë icakö winynyo i “moggo” obedo /mmmmm/.**

[Ka atin pe ogamo kakarë, kob nï]: **Winy dökï: “mmmogo”. Dwön nukuta amë icakö winynyo i “moggo” obedo /mmmmm/.**

Aman köŋ dök otëm ën okënë: Dwön nukuta mënë amë icako winynyo i “dak”. “Dak”.

[Ka atin ogamö kakarë, kob nï]: **Bër atëk, dwön nukuta amë icakö winynyo i “dak” obedo/d / ”.**

[Ka atin pe ogamo kakarë, kob nï]: **Winy dökï: “dak”. Dwön nukuta amë icakö winynyo i “dak” obedo /d/ ”.**

Iniaŋ gin amë myero itim?

Kwan gin man më cükürü cuny atin eka itë lwoŋŋo nyigkop amë ipenynyo tyën aryö. Yee ka dwön amë atin okobo a bër a pwöt aboŋo akalakala onyo gatto. Ka atin pe ogamö iŋe cëkën 3, gwët “Agam pe” eka ite kwannö ën olübö. Lwoŋ a bër ëntö pe ilwoŋ dwön nukuta më acël atëk atëka.

Cik më wëkkö kwan cön: Ka atin pe ogamö kakarë nyo pe ogamö ginnoro këkën ikom nyigkop abic amë icakö lwoŋŋo, kob nï **“Apwöyö!”**, wëk kwan man okö, gwët bokci itërë pïŋ, eka itë meddë anyim kede kwan olübö.

Dwön nukuta mënë amë icakö winynyo i “_____”? “_____”? [Nwöö nyigkop man iryö]				
dërö	/d’/dë/da/du	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
nam	/nnnn/na/	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
ŋor	/ŋŋŋŋ/ŋo/ŋa/ŋe	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
yat	/yi/ya/yu/yo	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
kalalaŋ	/k’/ka/ku	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
jokon	/j’/ja/je	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
polici	/p’/pa/pi/po	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
cukul	/c’/ ca/ co	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
lobo	/llll/la/lo	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe
tandaro	/t’/ta/te/ti	○Atenï	○Pe atenï	○Agam pe

(Nyigkop 5)

Gwët bökcï man tek kwan ogik i yoo piën atin pe okobo dwön nukuta mörö këkën i nyigkop abic amë ocakö:

☐

Bër atëk! Omëddë anyim.

Dul më 3. Kwannö nyigkop amë inaa nënnö

Nyut bot atin papara amë witkoppogo amë atin marö nënnö tye iyë. Kob nî,

Witkoppogo ene i leblango. Amittö nî ikwanna gî a pol kit amë itwërö kede (pe igatto witkop magi, ëntö kwan gî). Më aporere, nyigkop man obedo:“cak”.

Köñ otëm pwonyere: kwan köñ nyigkop man [cîm nyigkop amë ocöö nî “lît”]:

Ka atin ogamö kakarë, kob nî : **Bër, nyigkop man obedo “lît.”**

Ka atin pe ogamö kakarë, kob nî: **nyigkop man obedo “lît.”**

Aman dök tëm ën okënë: kwan nyigkop man [cîm nyigkop amë ocöö nî “mac”]:

Ka atin ogamo kakarë, kob nî : **Bër, nyigkop man obedo “mac.”**

Ka atin pe ogamo kakarë, kob nî: **nyigkop man obedo “mac.”**

Ka akobo nî “caki”, kwan witkop magi oyotoyot kit amë itwërö. Kwan witkop amë tye ocöö i pot buk, cakkö kede rek më acël. An aliñ itii atë winynyo kit amë ikwan kede, nîkwanynyo ka imittö köny. Iniañ gin amë myero itim? Iyikërë? Caki.

Cak pimmo cawa ka atin okwanö nyigkop më acël. Wop nyigkop köre iköre kede alamkalo eka itë gîrö nyigkop amë pe tye kakarë kede (/). Kwan gin amë atin oyikö ikome nî nwoño otyeko. Ka don gîrö gin amë atin oyikö ikome nî pe otyeko gür nukuta man itë meddë anyim. **Lîñ itii**, nîkwanynyo ka imiyö agam kit man: ka atin ogal pî cëkën 3, tuc nyigkop man, cîm nyigkop a lübö itë kobbo nî **“Mëddë anyim.”**, gwët nyigkop amë ikwanö bot atin nî opoto okö.

IYODE CËKËN 60, KOB NÎ “cuñ.”gür nyigkop amë okobo më agikki kede gür (j).

Cik më wëkkö kwan cön: Ka igürö_nî opoto agam ducu amë tye i layin më acël, kob nî **“Apwöyöl”**, wëk kwan man okö, gwët bokci itërë, eka itë mëddë kede kwan olübö.

Apor: cak lît mac

1	2	3	4	5	
amam	cupa	owëlö	ën	bedo	(5)
kulu	nam	ka	pala	lyëc	(10)
bër	atin	cukul	dok	danö	(15)
pe	jokon	a	iyi	icöö	(20)
gwëñ	tedo	itë	gî	makac	(25)
ñor	rëma	bot	lworö	öt	(30)
lyëc	iwi	tye	jö	amük	(35)
dërö	acël	anîi	rëc	cem	(40)
pacu	ober	ner	abolo	gedo	(45)
möö	gwënö	tandaro	köt	wot	(50)

Cawa amë odoñ ikom cëkën 60 iyoñe tyekko kwan man (wel namma më CËKËN):

Gwët bökcî man ka kwan ogik i yoo piën atin onwoño pe kede agam pî nyiñ nukuta mörö këkën i layin më acël.

Dul më 4. Kwanno nyigkop amë oteto ateta

Nyut bot atin papara amë witkoppogo amë atin pe marö nennö tye iyë. Kob nĩ,

Magi obedo nyigkoppogo amë oteto ateta. Amittö nĩ ikwan gĩ apol ataa kit amë itwërö kede. Pe igatto nyigkop magi, ëntö kwan gĩ. Më aporere, nyigkop man oteto ateta-nĩ kwannë nĩ: “ut”.

Köj otëm pwonyere: kwan nyigkop man [cĩm kom nyigkop a lübö: **dib**].

[Ka atĩkwan okobo nĩ “dib”, kob nĩ]: **“Bër atëk nyigkop man obedo “dib”**

[Ka atĩkwan pe okobo nĩ “dib” kobbe abër nĩ]: **Nyigkop man oteto ateta-nĩ obedo “dib.”**

Aman tēm ën okënë: kwan nyigkop man[cĩm kom nyigkop alübü: **mab**].

[Ka atĩkwan okobo nĩ “mab”, kob nĩ]: **“Bër atëk nyigkop man obedo “mab”**

[Ka atĩkwan pe okobo nĩ “mab” kobbe abër nĩ]: **Nyigkop man oteto ateta-nĩ obedo “mab.”**

Ka akobo nĩ “caki,” kwan nyigkop magi oyotoyot kit amë itwërö kede. Kwan nyigkop magi amë tye i papara, cakkö kede layin më acël. Abino lĩj itii kun awinyo kwanni, nĩkwanynyo ka imittö köny. Inĩaŋ gin amë myero itim? Iyübërë? Cakĩ.

Cak pimmo cawa ka atin ocakö kwannö nyigkop më acël. Lüb kom cöc kede alamkalu ni eka itë gĩrö nyigkop pogo amë pe otucu kakarë kun itio kede agĩr më (1). Kwan gin amë atin oyikö i kome calö gin amë ën otyeko. Ka doŋ onwoŋo igĩrö ën amë atin oyikö ikome nĩ opoto okö, gür nukuta ite mëddë anyim. **Lĩj itii**, itë winynyo kwannërë, nĩkwanynyo ka atin ogal pĩ cëkën 3, tuc nyigkop man, cĩm nyigkop alübö itë kobbo nĩ **“Mëddë anyim.”** Ter nyigkop amë yin itucu bot atin nĩ pe otyeko.

IDE CĖKĖN 60, KOB NĖ “Cuŋ.” Lĩj nyigkop amë okobo më agikki kede gür nĩ (1).

Cik më wëkkö kwan cön Ka igĩrö nĩ pe otyeko agam ducu i layin më acël, kob nĩ **“Apwöyö!”**, wëk kwan man okö, gwët bökcĩ itërë pĩŋ, eka itë mëddë anyim kede kwan olübö.

Apor: ut dib mab

1	2	3	4	5	
mut	tig	raj	mwig	nul	(5)
dat	ebu	wib	elu	oak	(10)
cug	wub	bir	al	mib	(15)
jit	enyub	muc	iek	dab	(20)
bwi	rog	kien	yep	nuo	(25)
iel	ŋaco	bog	yag	lec	(30)
jim	tib	ob	egec	gic	(35)
oac	gur	pun	ron	maj	(40)
nar	kida	mir	kib	ag	(45)
lig	jum	ŋop	wut	gek	(50)

Cawa amë odoŋ ikom cëkën 60 iyoŋe tyekko kwan man (wel namma më CĖKĖN):

Gwët bokci man ka kwan ogik i yoo piën atin onwoŋo pe kede agam pi nyĩŋ nukuta mörö këkën i layin më acël

Dul më 5a. Kwannö cëko i dwön amalo

Nyut atin cëkö amë tye i papara më akwana. Më yommo yii atin, kob nî:

Icina mörö ën a cëcëk. Amittö nî i kwan i dwön amalo, oyotoyot ënto i dîrö. Ka ityeko kwannö, abino penynyi kede apenynyogo ikom gin amë ikwanö. Inïan gin amë myero itim? Ka akobo nî “caki,” kwan icina man abër kit amë itwërö kwannö kede. An alin itii atë winynyo, nîkwanynyö ka imittö köny. Iyübërë? Caki.

Cak pimmo cawa ka atin ocakö kwannö nyigkop më acël. Lüb kom cöc kede alamkalo eka itë gîrö nyigkop amë pe tye kakarë kede agîr nî (I). Kwan gin amë atin oyikö ikome nî tye ateni. **Lin itii**, nîkwanynyö ka atin ogal pî cëkën 3, amë dorj nwoŋo myero ikwannë nyigkoppo, cîm kom nyigkop alübö ite kobbo nî “**Mëddë anyim.**” Gîr agam amë imio bot atin nî pe otyeko.

Ije cëkën 60, kob nî “Cuŋ.” Gîr nyigkop më agiki kede gür (I). Cîk më wëkkö kwan cön. Ka igîrö nî pe otyeko agam ducu i layin më acël, kob nî “**Apwöyö!**”, wëk kwan man okö, gwët bökcî itërë pîŋ, eka itë mëddë anyim

kede kwan olübö.

Dul më 5b. Kwan më nian kop i gin acöa

Ka cëkën 60 otum okö nyo ka atin otyeko kwan amë cëkën 60 pwod pe otunu, **KWANYGin akwana okö i nyim atin**, eka itë penynyo apeny më acël i pîŋ kan.

Mîi atin kadî ninjö cëkën 15 më gammö apeny man, gîr agam atin, eka itë köbö iyî apeny okënë alübö.

Kwan apeny pî rek acëlacël naka iyî gür amë nyuto kan amë atin ogiko kwan iyë.

Man a penyi apeny ikom icina ame iya kwano no.			Ateni	Pe ateni	Agam pe
Apio bedo Acaba.	3	Kwene amë Apio bedo iyë? [Apio bedo Acaba]			
Ën marö kwannö buk pacu.	8	Dö amë Apio marö tîmmö pacu? [marö kwannö buk]			
Ityeno mörö, Apio onwoŋo tye akwan gin i mama itë yat.	19	Apio onwoŋo tye akwan kakwene? [itë yat]			
Winyü mörö a cîl tē cakkö wer iwi yat. Yîi Apio obedo a yom pî winynyo dwön winyü naca.	38	Dö amë otimërë ikarë amë Apio tye itë yat? [winyü ocakö wer]			
Iyonge cawa a nönök, mama mërë tē kobbe nî cöyë cëkö mörö. Apio ocöo cëkö mörö a mît ikom winyü. Mama mërë tē kwannë cëkö-no i dwön amalo.	66	Apat kede kwan, njo okënë amë tîmërë pacu? [tuku, cwec, lwökkö jami]			

Cawa amë odorj ikom cëkën 60 iyonge tyekko kwan man:

Time Assessment finished

Gwët bökcî man ka kwan ogik iyo piën atin onwoŋo pe kede agam pî nyin nukuta mörö kékën i layin më acël

